

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.II.30.236/2013/6. szám

A Debreceni Ítéltábla dr. Kovács István ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - dr. ... igazgató által képviselt **alperes neve** (cím) alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 10.G.40.190/2012/14. számú ítélete ellen az alperes által 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatja, a keresetet elutasítja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A perben nem álló **gazdálkodó szervezet** környezetvédelmi, hulladékkezelési engedélyeinek érvényessége 2008. november 4-én lejárt. 2009. január 5-ig engedély nélkül folytatott hulladékgazdálkodási tevékenysége miatt a felperes 2009. június 2-án hulladékgazdálkodási bírság kiszabását kezdeményezte az alperesnél. A kérelmét nem közérdekű bejelentésként, hanem eljárás megindítására vonatkozó kérelemként kérte kezelni.

Az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség 2009. október 2-án felhívta az alperest arra, hogy a bejelentésben foglaltakat október 31-ig vizsgálja ki, a szükséges intézkedéseket tegye meg, erről tájékoztassa a bejelentőt és a főfelügyelőséget. Az alperes a felhívás ellenére nem intézkedett.

Az alperes felettes szerve által 2010. március 17-én tartott szemlén megállapítást nyert, hogy a **gazdálkodó szervezet** 2008. november 4. és 2009. január 5. között engedély nélkül folytatott hulladékgazdálkodási tevékenységet.

Az alperes 2010. április 23-án hozott 8096-7/2010. számú határozatával a **gazdálkodó szervezet**-t engedély nélküli hulladékgazdálkodási tevékenysége miatt 248 484 978 forint, a felügyelőség költségvetési számlájára befizetendő hulladékgazdálkodási bírság fizetésére kötelezte. A határozat indokolása szerint az önkormányzatot megillető 30 % bírság - 75 545 493 forint - utalásáról a felügyelőség rendelkezik a befizetést követő 15 napon belül.

Az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség a 14/3393-10/2010. számú határozatával az első fokú határozatot helybenhagyta. Indokai szerint az alperes a jogsértő cselekményről a 2010. március 17-i ellenőrzéskor szerzett tudomást, a határozatát egy éven belül meghozta.

A Miskolci Törvényszék 24.K.22.705/2010/7. sorszámu ítéletében a **gazdálkodó szervezet** keresetét elutasította, a tudomásszerzés időpontjának a 2010. március 17-i ellenőrzést tekintette. A Kúria a Kfv.VI.37.258/2011/10. sorszámu ítéletével a Miskolci Törvényszék ítéletét, valamint az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség határozatát - az első fokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte. A Kúria a tudomásszerzés időpontjáról kifejtett álláspontja szerint az alperes már a 2008. november 14-i szemlén értesült az üzem folyamatos működéséről, ezen túl a **gazdálkodó szervezet** 2008. IV. negyedév adataira vonatkozó adatszolgáltatásából, és a ... Megyei Rendőr-főkapitányság környezetkárosítás és hulladékgazdálkodás büntette miatt folytatott eljárása során 2009. január 28-án hozott nyomozást megszüntető határozatból is tudomást szerezhetett a tevékenység engedély nélküli továbbfolytatásáról. Legkésőbb 2009 januárjával bezárólag az engedély nélküli hulladékgazdálkodási tevékenységről az alperes már tudomással bírt, a bírságot kiszabó határozatot 2010. április 23-án, egy éven túl hozta meg. A Kúria a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott további jogsértések vizsgálatát, mint szükségtelent, mellőzte.

A felperes a keresetében az alperest a kiszabott, de be nem folyt bírság egyharmada, 74 545 493 forint, mint közigazgatási jogkörben okozott kára és annak késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Másodlagosan általános kártérítést igényelt. Indokai szerint az alperes jogellenes magatartása abban nyilvánult meg, hogy tudott a **gazdálkodó szervezet** 2008. november 4-én lejárt hulladékgazdálkodási engedélyéről, sem a felperes bejelentésére, sem a felettes szerve felhívására nem intézkedett. A 2008. november 14-i szemlét, legkésőbb a 2008. IV. negyedévi adatszolgáltatást, vagy a nyomozati eljárást követően hivatalból is eljárást kellett volna indítania. Az alperes megsértette a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 20. §-ának (1) és (3) bekezdését, a 29. § (2) bekezdés b) pontját, a 33. §-ának (1) bekezdését, a 2004. évi XXIX. törvény 142. és 143. §-ait, valamint a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (Hgt.) 49. §-ának (3) bekezdésében foglaltakat.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a terhére kirívóan súlyos jogsértés a tudomásszerzés időpontjára vonatkozó eltérő bírósági jogértelmezés miatt nem állapítható meg. A felperes a befolyt bírság 30%-át kapta volna, így azt kártérítésként a befizetés elmaradása esetén sem kérhetné. Álláspontja szerint az, hogy a bírság befolyt volna, nem bizonyítható. A kár bekövetkezése és összecszerűsége szempontjából nem elégséges bizonyíték a **gazdálkodó szervezet** fizetési hajlandósága, mert részletfizetést kért. Hivatkozott arra is, hogy a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló 271/2001. (XII.21.) Korm. rendelet (Br.) 4. §-ának (3) bekezdés nem alapulhat a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kt.) 58. §-ának (2) bekezdésén, így a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló 2009. évi CXXX. törvény 49. §-ának (3) bekezdése nem alkalmazható. Ezért kétséges az is, hogy a felperes jogosult a hulladékgazdálkodási bírság 30 %-ára. Hivatkozott arra is, hogy az okozati összefüggés sem bizonyított, mert a Kúria a jogerős határozatot érdemben nem vizsgálta. Ily módon teljes bizonyossággal azt sem lehet megállapítani, hogy a jogerős közigazgatási határozat

jogszabálysértő, és a végrehajtás egyáltalán lefolytatható volna-e. További érvei szerint a közigazgatási eljárásban nem ügyfél felperes az ügyféli jogállását elutasító határozatot keresettel nem támadta meg, így a rendes jogorvoslatot sem merítette ki.

Az elsőfokú bíróság a közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperes a 8096-7/2010. számú határozata végrehajthatóságának az elévülése miatt a felperest ért károkért felelősséggel tartozik.

Az elsőfokú bíróság a közbenső ítéletének az indokolásában a Ptk. 349. §-ának (1), a 339. §-ának (1) bekezdése, a 2009. évi CXXX. törvény 49. §-ának (3) bekezdése, a Br. 4. §-ának (3) bekezdése, a Kt. 58. § (2) bekezdése b) pontja, a 2009. évi XXIX. törvény 142. §-ának (1)-(2) és (4) bekezdése, a 143. §-ának (1) bekezdése, a Ket. 20. §-ának (2), a 29. §-ának (1)-(2), a 33. §-ának (5) bekezdése rendelkezéseit és a PK 42. állásfoglalást hívta fel.

Rögzítette, hogy a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy az alperes jogellenes magatartásával ok-okozati összefüggésben bekövetkezett káráért az alperes kártérítési felelősséggel tartozik. Kiemelte, hogy a felperes szerint az alperes felelősségét az a kirívóan súlyos, jogellenes passzív magatartás képezte, melynek eredményeként a határozat végrehajthatósága elévült. A közigazgatási kártérítési jogviszony alanyává vált felperes kárigénye az alperes közigazgatási tevékenységén, pontosabban mulasztásán alapult. Ebből a szempontból annak nincs jelentősége, hogy a Ket. szerint ügyfélnek minősült-e vagy sem.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy mérlegelési jogkörben hozott határozat esetén a kártérítési felelősséget a mérlegelés kirívó okszerűtlensége vagy megalapozatlansága alapozhatja meg. Vizsgálta, hogy a felperes által hivatkozott magatartások jogellenesek-e, a joggyakorlat szerint van-e közöttük az alperes kárfelelősségét megalapozó kirívóan súlyos mulasztás, tevékenység. Úgy foglalt állást, hogy a bíróságok eltérő álláspontja miatt az alperes által a tudomásszerzése időpontjának a megjelölésében kirívó okszerűtlenség, megalapozatlanság nem állapítható meg.

Az alperes felelősségét megalapozó jogellenes mulasztását amiatt állapította meg, hogy nem reagált, nem tett intézkedéseket sem a felperes kérelmére, sem a felettes szerve felügyeleti intézkedéseire. Ezt olyan, az eljárás elhúzódását előidéző körülményként értékelte, mely közrehatott abban, hogy a közigazgatási eljárásban hozott pénzbírságot kiszabó határozat végrehajthatatlanná váljon.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a felperes 2009. június 2-i beadványát tekinthette volna a Ket. 29. §-a (1) bekezdésében meghatározott kérelemnek, illetve közérdekű bejelentésnek, vagy panasznak. Azt a Ket. 33. §-ának (1) bekezdésében írt határidőn, közérdekű bejelentés esetén 30 napon belül ki kellett volna vizsgálni és annak eredményéről a felperest értesíteni. Az alperes mulasztásaként értékelte azt is, hogy késedelmesen intézkedett az eljárás hivatalbóli megindítása iránt is a Ket. 29. § (2) bekezdés b) pontja alapján felügyeleti szerve utasítása ellenére, illetve a Ket. 29. § (1) bekezdésének második fordulata szerint a **gazdálkodó szervezet** 2008. november 4-i, az engedélye lejárátát megelőzően alpereshez intézett bejelentő levele, valamint a 2008. IV. negyedévi adatszolgáltatása alapján. Amennyiben az alperes 2009. június 2-ától betartja a Ket. eljárási határidőkre és intézkedési kötelezettségekre vonatkozó szabályait, akkor a

felperesnek lett volna esélye arra, hogy a bírság végrehajthatóvá váljon és behajtásra kerüljön.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta a BH1998. 81. és a BH2002. 226. szám alatt közzétett eseti döntések felhívásával az ügyintézési késedelem időtartamát és okát. Álláspontja szerint a hivatalbóli eljárási kötelezettség, illetve az, hogy ha a felperest ügyfélnek nem is tekintette, de a bejelentését közérdekű bejelentésként sem intézte el az alperes, továbbá több, mint féléves késedelemmel reagált a felügyeleti intézkedésre, együttesen idézte elő azt a körülményt, hogy a felperes elveszítette a pénzbírság behajthatóságának lehetőségét, s ezáltal bevételforrását.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a kárfelelősség alól akkor tudta volna magát kimenteni, ha a **gazdálkodó szervezet** 2009. november 19-i levelét követően helyszíni szemlét tart, ha a 2008. IV. negyedévi adatszolgáltatásban foglaltakat elemzi, vagy ha a nyomozati eljárás alatt 2009. januárban érdemi intézkedést tesz. Nem foghatott helyt az a védekezése sem, hogy a felperes elmaradt, be nem hajtott bírságból eredő kára és a jogellenes magatartása között nem állapítható meg ok-okozati összefüggés.

Az elsőfokú bíróság a BDT2002. 580., és a BH2009. 356. szám alatt közzétett eseti döntésekre utalással nem vizsgálta azt a kérdést, hogy milyen eredményre vezetett volna, ha a Kúria az alperes határozatát érdemben vizsgálja. Nincs ugyanis lehetőség arra, hogy a határozat érdemi helyességéről a kártérítési per bírósága döntsön.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, a fellebbezési kérelme a Pp. 206. §-ának (1) és 221. §-ának (1) bekezdése megsértésére hivatkozással a közbenső ítélet megváltoztatására, a kereset elutasítására irányult. Az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait fenntartva állította, hogy a felperesnek kára (elmaradt haszna) nem keletkezett. E kérdésben kifejtett indokai szerint a bírságolt **gazdálkodó szervezet** fizetőképessége és készsége kétséges, nagy valószínűséggel nem rendelkezett a bírság anyagi fedezetével, ezért az nem került volna befizetésre. További érvei szerint az állítólagos, feltételezésen alapuló és bizonytalan jövőbeni haszon elmaradása ok-okozati összefüggés bizonyítottsága hiányában nem szolgálhat kártérítés alapjául. Csupán feltételezésen alapul a felperes azon hivatkozása, hogy kizárólag az alperes 1 éven túli eljárása volt az oka annak, hogy a haszna elmaradt. Fenntartotta azt az elsőfokú eljárásban képviselt álláspontját is, mely szerint eljárása nem volt jogszerűtlen, csak a Kúria eltérő jogértelmezése folytán vált jogsértővé. Kifogásolta, hogy védekezésének ezen érveit az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásakor nem értékelte.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság érdemben helyes közbenső ítéletének a helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta, hogy kára azáltal következett be, hogy a Kúria az alperes határozatát hatályon kívül helyezte, emiatt elesett annak a lehetőségétől, hogy a bírságból a törvényben meghatározott mértékben részesüljön. Az, hogy a **gazdálkodó szervezet** a bírságból önként vagy végrehajtás útján milyen összeget teljesített volna, a kárösszegezésének a közbenső ítélet jogerőre emelkedését követő vizsgálata során értékelhető. Az okozati összefüggés kapcsán kifejtett alperesi érvek ellenében hangsúlyozta, hogy az alperes a közigazgatási eljárásban és perben amellett érvelt, hogy határozata nem sért jogszabályt. A felperes szerint az alperes a határozata kapcsán más eljárásban tett nyilatkozataihoz a jelen perben kötve van. Nem vitatta, hogy a **gazdálkodó szervezet** a közigazgatási határozatot egyéb, érdemi okból is

jogszabálysértőnek tartotta. Rámutatott ugyanakkor arra, hogy a határozat egyéb okból jogszabálysértő volta is kizárólag az alperes terhére értékelhető. Nem vitatta, hogy az alperes határozata egyébként jogszerű volt, mint ahogy azt az alperes is állította. A felperes álláspontja szerint az okozati összefüggés körében a Kúria ítéletének csatolásával bizonyítási kötelezettségének eleget tett. Az ugyanis kimondta, hogy a határozatokat az alperes jogellenes késedelme következtében kellett hatályon kívül helyezni. A felperes rámutatott arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem az 1 éves tudomásszerzési határidővel kapcsolatos tévedést róta az alperes terhére kárfelelőssége megállapításakor, hanem az eljárási késedelmét a bejelentése és a felügyeleti intézkedések ellenére.

A fellebbezés alapos.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében megállapított tényállást az ítélezése alapjául elfogadta. Nem értett egyet azonban az alperes kárfelelősségére levont jogkövetkeztetésével, közbenső ítéletbe foglalt döntésével.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének a jogi indokait annyiban pontosítja, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvényre hivatkozás nyilvánvalóan elírás, az helyesen a közérdekű kérelmekkel, panaszokkal és bejelentésekkel kapcsolatos eljárás szabályait is rögzítő - az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló - 2004. évi XXIX. törvény.

Itt jegyzi meg azt is az ítéletábra, hogy a felperes a kérelmét nem közérdekű bejelentésként, hanem eljárás megindítására vonatkozó kérelemként kérte kezelni. Ezért az alperes eljárására a 2004. évi XXIX. törvény nem alkalmazható.

Az alperes a jogerős, felettes szerve 14/3392-2/2010. sorszámu végzésével helybenhagyott, 8096-5/2010. sorszámu végzésében a **gazdálkodó szervezet** hulladékkezelési tevékenységének vizsgálatára folyamatban lévő eljárásában a felperes ügyféli jogállását megtagadta. Így a kérelem elintézésére irányadó Ket. szabályok betartásának a hiánya sem róható a terhére. Az engedély nélküli hulladékgazdálkodási tevékenységre vonatkozó bejelentése ezért legfeljebb az alperes tudomásszerzésének, illetve a tudomásszerzése időpontjának tekinthető a keresetlevélben és az elsőfokú bíróság által is megsértett jogszabályként felhívott Ket. 29. § (2) bekezdés b) pontja alapján hivatalból lefolytatott eljárásban.

Megjegyzi az ítéletábra azt is, hogy a jogerős határozat hatályon kívül helyezésének oka, miszerint a bíróság kiszabása az alperes tudomásszerzésétől számított egy éven túl történt (Hgt. 49. § (3) bekezdés), nem hozható összefüggésbe a felperes 2009. június 2-i bejelentésének és az annak kapcsán tett felügyeleti intézkedésnek a késedelmes intézésével. A bejelentéshez és a jogerős határozat, valamint a közigazgatási perben eljáró bíróság jogerős ítélete által a 2010. március 17-i szemléhez kötött tudomásszerzéshez képest is a határozathozatal egy éven belül történt. Az elsőfokú bíróságnak azt az ítéleti megállapítását pedig a felperes nem tette vitássá, mely szerint a tudomásszerzés

időpontjára vonatkozó eltérő bírósági jogértelmezés miatt az alperes terhére kárfelelősséget megalapozó jogsértés nem állapítható meg. Ezen ítéleti megállapításával szemben pedig tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor az alperes kimentésének feltételéül mégis a Kúria ítélete szerinti tudomásszerzést követő intézkedést kívánta meg.

Mindazonáltal helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság abban a kérdésben, hogy az alperes kárfelelősségének a megítélésekor nincs annak jelentősége, hogy a felperes ügyfél volt-e az eljárásában. Az alperes azon védekezése ebben a keretben, hogy a felperes nem támadta meg keresettel az ügyféli jogállásáról hozott jogerős végzést, a terhére nem értékelhető. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata ugyanis nem rendes jogorvoslat.

A fentiek szükségesnek ítélt előrebecsátását követően az ítélőtábla az alperes közigazgatási szerv kártérítési felelősségét a következők miatt nem találta megállapíthatónak:

Az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére akkor kerülhet sor, ha annak fennállnak a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében szabályozott általános és a Ptk. 349. §-ának (1) bekezdésében szabályozott különös feltételei. Alapos a kereseti kérelem akkor, ha megállapítható a jogellenes magatartás, az államigazgatási tevékenységgel összefüggésben keletkezett kár, a jogellenes magatartás és a bekövetkezett kár közötti okozati összefüggés, a károkozó vétkessége, valamint az, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetve a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket a károsult igénybe vette. A kereset elutasításának van helye, ha a kárfelelősség együttes, általános és különös feltételeinek bármelyike hiányzik.

A kártérítési felelősség általános feltételei közül a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a felperest annak bizonyítása terhelte, hogy kára keletkezett, és a kára az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben következett be.

A Ptk. 355. §-ának (4) bekezdése alapján kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A felperes a perben elmaradt vagyoni előnyként a kiszabott hulladékgazdálkodási bírság öt illető részét, mint kiesett bevételét érvényesíti.

A Hgt. 49. §-ának (1) bekezdésében felsorolt tevékenység vagy mulasztás jogkövetkezményeként a (2)-(3) bekezdése szerint a környezetvédelmi hatóság által a tudomásszerzésétől számított egy éven belül kiszabott, a (6) bekezdés alapján adók módjára behajtható hulladékgazdálkodási bírság kiszabására vonatkozó eljárási szabályokat, a bírság mértékét és megállapításának módját a (7) bekezdésben és az 59. § (1) bekezdése g) pontjában kapott felhatalmazás alapján külön jogszabály állapítja meg. Ez a külön jogszabály a Br., amely a 4. §-ának (3) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy a környezetvédelmi felügyelőség által a települési önkormányzat területén jogerősen kiszabott és abból befolyt bírság összegének 30 %-a az illetékes települési önkormányzatot illeti meg. A 4. § (4) bekezdésének második mondata alapján a környezetvédelmi felügyelőség, a befizetett bírságból a (3) bekezdésben meghatározott bírságrészt, a befizetést követő 15 napon belül az érintett önkormányzatnak átutalja.

A felhívott rendelkezés összhangban van a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 82. §-a (1) bekezdésének e) pontjával, mely szerint az önkormányzat saját bevétele a területén kiszabott és onnan befolyt környezetvédelmi és műemlékvédelmi bírság külön jogszabályban megállapított hányada. Hasonlóan rendelkeznek a költségvetési törvények is, a 2008. évi CII. törvény 21. §-ának (3) bekezdése és 2009. évi CXXX. törvény 49. §-ának (3) bekezdése egyaránt úgy rendelkezik, hogy a felügyelőség által a települési önkormányzat területén jogerősen kiszabott és abból befolyt környezetvédelmi bírságok összegének 30 %-a az illetékes települési önkormányzatot illeti meg.

E rendelkezéseknek megfelelően szabott ki az alperes jogerős határozatával a költségvetési számlájára befizetendő hulladékgazdálkodási bírságot, és utalt arra a határozata indoklásában, hogy az önkormányzatot megillető 30 % bírság utalásáról a befizetést követő 15 napon belül rendelkezik.

A felperes a követelését az alperes közigazgatási szervtől eljárási hiba miatt érvényesítette és emiatt hivatkozott arra, hogy a bevételhez nem jutott hozzá. A felperes szerint, ha sikerrel bizonyítja, hogy bevételtől kizárólag az alperes eljárási késedelve következtében esett el, az alperes mulasztása hiányában a követeléséhez bizonyosan hozzájutott volna, a bírság őt illető része elmaradt vagyoni előnyként megítélhető.

A kártérítés feltétele az elmaradt vagyoni előny, mint kár bizonyítása. Az elmaradt vagyoni előny a károsultnál kimutatható bevételkiesésben, a károsító esemény hiányában őt megillető egy, a jövőben biztosan a vagyonát gyarapító, jogszerű bevételtől a károsodás miatt való elesésben jelentkezik. Tehát az elmaradt haszon körébe kizárólag az az elmaradt jövőbeni vagyoni előny tartozik, amellyel a károsult reálisan számolhatott, amely minden bizonyosság szerint megillette volna a káresemény bekövetkezésének elmaradása esetén, az állított vagyoni előnyhöz a károkozó magatartás hiányában bizonyosan hozzájutott volna, attól kifejezetten a károkozó jogellenes magatartása miatt esett el.

Az ítéltábla is rámutat arra, hogy ebben a kártérítési perben a másik ügy eredménye, azaz a közigazgatási perre tartozóként az a kérdés, hogy a bírsághatározat érdemben jogszerű volt-e, hipotetikusán sem állapítható meg (a mulasztás csekély súlyára, a kötelezettségszegés következményeire tekintettel a Br. 4. §-ának (2) bekezdése alapján a bírság mellőzése, a Hgt. végrehajtására kiadott 98/2001.(VI.15.) Korm. rendelet 30. §-a alapján a tevékenység jogszerű folytatása, a **gazdálkodó szervezet** hulladékot vagy mellékterméknek minősülő termelési maradványanyagot kezelt-e, stb.).

A felhívott rendelkezésekből következően önmagában azonban még a bírság jogszerű kiszabása nem jelent a bizonyossággal határos valószínűséggel bevétel várományt a felperes számára.

A felperest a jogszabályok a hatósági eljárás lefolytatásához alanyi joggal nem ruházzák fel, és csak a felügyelőséghez már befolyt bírságból jogosítják bevételekre. A jogszabályi feltétel pedig nem teljesült. Az alpereshez ténylegesen befolyt bírság hiányában a felperesnek nem keletkezett jogszerű igénye ilyen címen saját bevételre, ennek folytán nincs kiesett bevétele, kára.

A kár bekövetkezése ezért nem állapítható meg, a felperes kártérítésként elmaradt vagyoni előny iránt igényt az alperessel szemben nem érvényesíthet. Következik ez abból is, hogy a

kártérítés a károsodástól esedékes; vagyoni kár esetén az elmaradt haszon bekövetkezésekor.

Mindazonáltal még a valószínűség fokát el nem érően sem lehet következtetni arra, hogy az esetlegesen jogszerűen kiszabott bírság be is folyt volna, ekként a felperesnek bevétele származott volna. Ezt csak a felperes feltételezi. Márpedig a károkozót a feltételezett bevétel megfizetésére nem lehet kötelezni.

A perben tehát nem történt meg az elmaradt jövedelem megtérítésére irányuló igény megállapításához az igényt megalapozó tények olyan szintű elengedhetetlen bizonyítása, amelynek következményeként csak az összecszerűség válik a mérlegelés tárgyává. Ezért a Pp. 213. §-ának (3) bekezdése alapján közbenső ítélet hozatalának nem volt helye, az elmaradt haszonra vonatkozó kereset alaptalan, a kár bizonyítottságának hiányában azt el kellett utasítani.

Az ítéletábra a fent kifejtett indokai alapján a Pp. 253. §-ának (1) bekezdése szerint járt el, az ügy érdemében döntött, a (2) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság közbenső ítélete megváltoztatásával a keresetet elutasította.

A 4/2009. (XII.14.) PK vélemény II.2. pontjában kifejtettek szerint ebből adódóan a perköltség viseléséről teljes körűen, az eljárás minden szakaszára kiterjedően rendelkeznie kellett. A pereszes felperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján viseli az első, és a másodfokú eljárás perköltségét. A felek illetékmentessége folytán meg nem fizetett kereseti és fellebbezési illeték megtérítésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése alapján azonban nem lehetett kötelezni, azt a 14. § alapján az állam viseli. Az alperes pedig perköltséget nem érvényesített.

D e b r e c e n, 2013. szeptember 19.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottília s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -